

TALOUSARVION LAADINTAOHJE

Talousarvio ja -suunnitelma 2023–2026

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Aluehallituksen kokous 18.5.2022

1.	Hyvinvointialueiden talous ja toimintaa säätelevät lait	1
1.1	Talouden valmistelua ohjaava keskeinen lainsäädäntö.....	2
1.2	Rahoituslain määritelmät	2
2	Hyvinvointialueen rahoituksen periaatteet	3
2.1	Rahoituksen määräytymistekijät	3
2.2	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen laskennalliset kustannukset	4
2.3	Valtion rahoituksen tason tarkistaminen	5
2.3.1	Palvelutarpeen ja kustannustason muutos	6
2.3.2	Rahoituspohjan muodostuminen	6
2.3.3	Tarveperustainen lisärahoitus	7
3	Hyvinvointialueen talousarvion laadinta	8
3.1	Talousarvion laadinnan periaatteet	8
3.2	Talousarvion investointisuunnitelma	9
3.2.1	Lainanottovaltuus	11
3.2.2	Arviointimenettely	11
3.2.3	Kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytyminen	12
3.3	Talousarvion seuranta, kirjanpito ja tilinpäätös hyvinvointialueella	13
4	Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	13
4.1	Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykytilan analyysi	14
4.1.1	Alueen toimintaympäristön nykytila ja keskeiset muutokset	15
4.1.2	Riskien arviointi	15
4.2	Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatorakenne	16
4.2.1	Hyvinvointialueen henkilöstö	17
4.2.2	Vuoden 2023 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	17
4.2.3	Henkilöstömenojen budjetointi ja palkkojen harmonisointi	18
4.3	Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kehysrahoitus	19
4.3.1	Hyvinvointialueen talousarviovalmisteluprosessi	20
4.3.2	Talousarvion investointiosan sisältö	21
4.4	Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kustannuspaikkarakenne ja tilikartta.....	26
5	Hyvinvointialueen strategiakokonaisuus 2023–2025	27
5.1	Strategiatyön taustaa	27
5.2	Vantaan ja Keravan hyvinvointialuestrategian malli ja valmistelu.....	27
5.3	Toiminnalliset tavoitteet	28
5.4	Toimialojen käyttötalousosan sisältö	29
Liite 1	Hyvinvointialueen vuoden 2023 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	
Liite 2	Hyvinvointialueen vuoden 2023 toimialakohtainen koulutussuunnitelmapohja	
Liite 3	Hyvinvointialueen talousarvioprosessin aikataulu vuodelle 2022	

Johdanto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle on laadittu talousarvion laadintaohje koskien talousarvio ja -suunnitelmavuosia 2023–2026. Ohjeen tarkoituksena on toimintaa ohjaavien keskeisten asiakirjojen kokoaminen yhteen dokumenttiin erityisesti rahoituksen ja talousarviovalmistelun näkökulmasta.

Luku yksi (1) sisältää hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden valmistelua ohjaavaa lainsäädäntöä ja lain määritelmiä. Toisessa kappaleessa (2) on kuvattu hyvinvointialueiden valtion rahoituksen muodostumisen pääperiaatteet. Luku kolme (3) käsittää hyvinvointialueiden talousarviovalmistelun laadinnan periaatteet, investointisuunnitelman sisällön, sekä ulkoisen laskennan.

Kappaleeseen neljä (4) on keskitetty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykytilan analyysi, vuoden 2023 organisaatorakenne, valtion kehysrahoitus 2023 hyvinvointialueelle ja talousarvion laadinnan prosessi, sekä muita keskeisiä aiheita toiminnan ja talouden osalta. Kappale viisi (5) sisältää kuvauksen hyvinvointialueen strategiakokonaisuudesta vuosille 2023–2025.

Talousarvion laadintaohjetta täsmennetään ja täydennetään vuoden 2022 aikana.

1. Hyvinvointialueiden talous ja toimintaa säätelevät lait

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.7.2021 ja kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialue on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, myöh. hyvinvointialuelaki).

Uudistusta ja toimintaa ohjaavat useat eri lait ja asetukset, joiden valmistelussa itsehallinto on huomioitu. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) määrittelee hyvinvointialueiden vastuun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä, kehittämisestä, ohjauksesta ja valvonnasta, jollei muussa laissa toisin säädetä. Järjestämisvastuun toteuttaminen edellyttää hyvinvointialueelta mm. riittävää ammattihenkilöstöä, asianmukaisia toimitiloja ja toimintavälineitä, sekä riittävää omaa palvelutuotantoa.

Hyvinvointialueiden talous tulee muodostamaan merkittävän osan julkisesta taloudesta. Julkisen talouden suunnitelmassa asetetaan julkisen talouden monivuotiset tavoitteet mm. julkisen talouden rahoitusasemalle, julkiselle velalle ja julkisille menoille.

5.4.2022 hallitus on sopinut vuosien 2023–2026 julkisen talouden suunnitelmasta. Hyvinvointialueille kohdennettava valtakunnallinen yleiskatteinen rahoitus on v. 2023 arviolta noin 21,4 miljardia euroa. Palvelutarpeen kasvun arvioidaan lisäävän rahoitusta kehyskaudella seuraavasti: vuonna 2023 noin 253 miljoonaa euroa, vuonna 2024 noin 269 miljoonaa euroa, vuonna 2025 noin 226 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 noin 225 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueille siirtyy myös valtionavustuksia, yhteensä noin 482 miljoonalla eurolla vuonna 2023, vähentyen asteittain kehyskauden loppuun mennessä noin 267 miljoonaan euroon.

1.1 Talouden valmistelua ohjaava keskeinen lainsäädäntö

Hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta ohjaavat useat eri lait ja niitä täydentävät asetukset, joista keskeisiä ovat:

Laki hyvinvointialueesta (611/2021)

15 § Hyvinvointialueen lainanottovaltuus

16 § Investointisuunnitelma

115 § Talousarvio ja –suunnitelma

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (729/2021)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

25 § Investointisuunnitelman sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma

26 § Investointisuunnitelman hyväksymismenettely

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (616/2021)

15 § Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien valmistelun rahoitus

61 § Hyvinvointialueen lainanottovaltuus siirtymäkauden aikana sekä investointisuunnitelma

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)

11 § Hyvinvointialueen lisärahoitus

34 § Hyvinvointialueiden koko maan valtion rahoituksen tason määräytyminen vuosina 2023 ja 2024

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)

Lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön määräyksiä noudatetaan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä, ellei laissa ole toisin säädetty.

1.2 Rahoituslain määritelmät

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021) sisältää valtion rahoituksen periaatteet, sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen laskennallisten kustannusten perusteet. Lain määritelmät on kirjattu seuraavasti:

- 1) **laskennallisella kustannuksella** 13 ja 21 §:ssä tarkoitettua hyvinvointialueille maksettavaa valtion rahoituksen euromäärää;
- 2) **perushinnalla** hyvinvointialueen valtion rahoituksen perusteena olevien laskennallisten kustannusten perusteena käytettävää asukaskohtaista

laskennallista perustetta tai määräytymisperusteiden asukaskohtaista hintaa;

- 3) **varainhoitovuodella** sitä kalenterivuotta, jolle valtion rahoitus myönnetään;
- 4) **asukastiheydellä** asukasmäärää neliökilometrillä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa; asukastiheyden perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskennassa käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon osalta maapinta-alaa ja pelastustoimen osalta kokonaispinta-alaa;
- 5) **vieraskielisellä** henkilöä, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 3 §:ssä tarkoitettuun väestötietojärjestelmään äidinkielekseen muun kielen kuin suomen, ruotsin tai saamen kielen;
- 6) **kaksikielisellä hyvinvointialueella** sellaista hyvinvointialuetta, jonka alueeseen kuuluu erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta;
- 7) **saamenkielisellä** henkilöä, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuun väestötietojärjestelmään äidinkielekseen saamen kielen.

Asukasmäärä määräytyy tilastokeskuksen väestörakennetilaston varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopun tietojen mukaan.

2 Hyvinvointialueen rahoituksen periaatteet

Hyvinvointialueiden rahoitusmalli perustuu pääsääntöisesti valtion rahoitukseen ja osittain asiakas- ja käyttömaksuihin. Uudistuksen voimaantullessa hyvinvointialueilla ei ole verotusoi-keutta. Hyvinvointialueilla on oikeus päättää itsenäisesti yleiskatteellisen rahoituksen kohden- tamisesta tehtäviensä hoitamiseen.

Rahoitusmalli sisältää valtion ja hyvinvointialueen välisen vuosittaisen ohjaus- ja arviointipro- sessin, jonka avulla arvioidaan hyvinvointialueiden toimintaa ja rahoituksen riittävyttä, sekä rahoituslain kriteerien toimivuutta. Ohjaus- ja arviointiprosessin avulla pyritään tunnistamaan ennakoivasti sekä paikallisia, että valtakunnallisia muutoksia toimintaympäristössä. Hyvän en- nakoinnin avulla palveluiden ja toimintatapojen kehittäminen on mahdollistaa myös taloudel- lisen tasapainon säilyttämisen.

2.1 Rahoituksen määräytymistekijät

Hyvinvointialueiden rahoitus määräytyy asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- jen tarvetta kuvaavien tekijöiden, asukastiheyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaris- toisuuden, saamenkielisyyden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien ja pelastustoi- men riskitekijöiden perusteella (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, myöh. ra- hoituslaki).

Näiden määräytymistekijöiden osuudet rahoituslain voimaantulovuotta edeltävänä vuotena ovat seuraavat:

Osuus hyvinvointialueiden rahoituksesta	prosenttia
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä	97,694, josta
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve	79,572
Asukasmäärä	13,115
Asukastiheys	1,465
Vieraskielisyys	1,954
Kaksikielisyys	0,488
Saamenkielisyys	0,013
Saaristoisuus	0,11
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	0,977
Pelastustoimi yhteensä	2,306, josta
Asukasmäärä	1,499
Asukastiheys	0,115
Riskitekijät	0,692

Määräytymistekijöiden osuudet muuttuvat vuosittain määräytymistekijöiden ja hyvinvointialueiden tehtävämuutosten perusteella kohdistuvan rahoituksen muutosten mukaisesti.

2.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen laskennalliset kustannukset

Rahoituslaki (617/2021) määrittelee sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisten kustannusten perusteet. Terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon palvelujen käyttöä kuvaaviin tarpeisiin perustuvien laskennallisten kustannusten määrittelyssä käytetään seuraavia tehtäväkohtaisia painotuksia:

- Terveydenhuolto 59,16 %
- Vanhustenhuolto 19,78 %
- Sosiaalihuolto 21,06 %

Painotukset muuttuvat hyvinvointialueiden uusien ja laajenevien tehtävien perusteella kohdistuvan rahoituksen muutosten mukaisesti. Tehtäväkohtaisista painotuksista säädetään vähintään kolmen (3) vuoden välein, ja tarkistukset tehdään ensimmäisen kerran vuoden 2023 rahoituksesta lukien.

Hyvinvointialueen pelastustoimen laskennalliset kustannukset muodostuvat kertomalla asukaskohtainen pelastustoimen perushinta hyvinvointialueen asukasmäärällä ja lisäämällä tuloon pelastustoimen asukastiheyden ja riskitekijöiden perusteella määritellyt laskennalliset kustannukset.

Asukasmäärään, asukastiheyteen ja riskitekijöihin perustuvien laskennallisten kustannusten määrittelyssä käytetään seuraavia painotuksia: asukasmäärä 65 %, asukastiheys 5 % ja riskitekijät 30 %

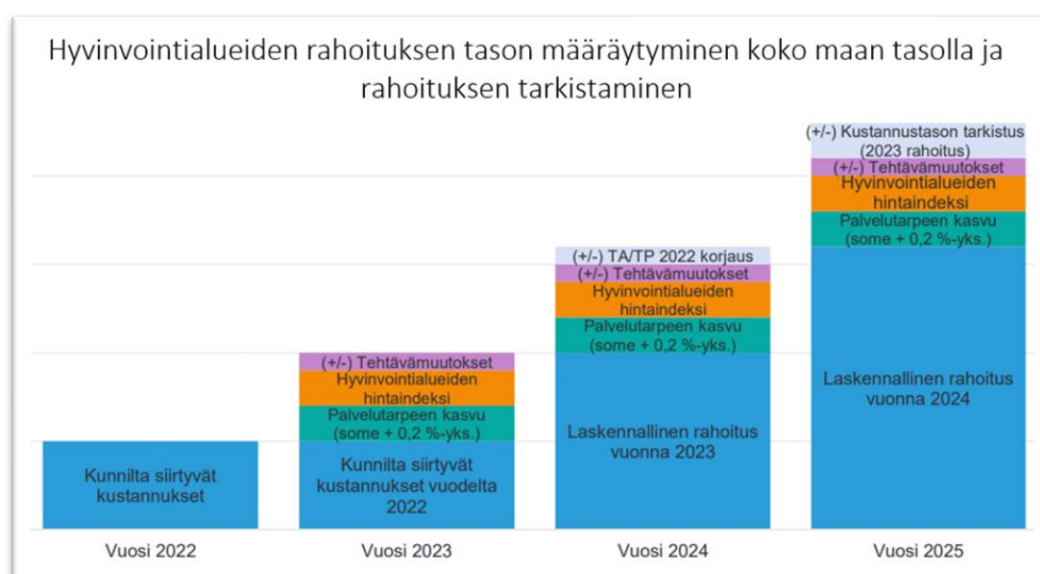
1.1.2023 hyvinvointialueilla siirrytään suoraan täysimääräiseen laskennalliseen rahoitusmalliin, jolloin tarvetekijöiden muutos otetaan rahoituksessa huomioon täysimääräisesti. Siirtymävaiheessa kunnilta siirtyvien kustannusten ja hyvinvointialueen laskennallisen rahoituksen välistä eroa tasataan siirtymätasauksella niin, että muutos on enintään +200 ja -100 euroa asukasta kohden laskettuna seitsemän vuoden aikana. Yli menevä osuus tasoitetaan toistaiseksi pysyvällä muutostasauksella.

Vuosittainen rahoituksen muutos nykytilanteeseen verrattuna siirtymäkaudella on enintään:

1. vuosi: 0 euroa/asukas
2. vuosi: +/-10 euroa/asukas
3. vuosi: +/-30 euroa/asukas
4. vuosi: +/-60 euroa/asukas
5. vuosi: +90/-75 euroa/asukas
6. vuosi: +150/-90 euroa/asukas
7. vuosi: +200/-100 euroa/asukas (toistaiseksi pysyvä siirtymätasaus)

2.3 Valtion rahoituksen tason tarkistaminen

Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Rahoitustason tarkistukset tehdään vuosittain. Hyvinvointialueiden kokonaisrahoituksen muodostumisen mekanismi on esitetty kuvassa yksi (1).

Kuva 1. Hyvinvointialueiden kokonaisrahoituksen muodostumisen mekanismi

Hyvinvointialueiden rahoituksen taso tarkistetaan jälkikäteen koko maan tasolla vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Valtion rahoitus hyvinvointialueille ei sisällä erillistä investointirahoitusta.

2.3.1 Palvelutarpeen ja kustannustason muutos

Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen tasoa korotetaan palvelutarpeen ja kustannustason muutosten mukaisesti. Pelastustoimen rahoituksen tason korottamisessa ei huomioida palvelutarpeen muutoksia.

Rahoituslain (617/2021) mukaisesti palvelutarpeen muutos otetaan huomioon siihen määrään asti, että käyttökustannusten vuosittainen kasvu vastaa 80 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen arvioidusta vuosittaisesta kasvusta, joka on seuraava:

- 1) 1,04 prosenttia vuonna 2023;
- 2) 1,03 prosenttia vuonna 2024;
- 3) 1,07 prosenttia vuonna 2025;
- 4) 1,05 prosenttia vuonna 2026.

Kustannustason muutos huomioidaan valtion rahoituksessa hyvinvointialueiden hintaindeksin mukaisesti. Hintaindeksin laskennassa ansiotasoindeksin painokerroin on 0,60, kuluttajaindeksin 0,30 ja hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksujen vuotuisen muutoksen 0,10.

Konkreettista kustannustason nousuennustetta vuodelle 2023 ei ole talousarvion laadintahetkellä käytössä, koska mm. työmarkkinaneuvottelut ovat kesken.

2.3.2 Rahoituspohjan muodostuminen

Rahoituslain (617/2021) mukaan valtion rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella.

Ensimmäisenä toimintavuotena 2023 hyvinvointialueen rahoituksen pohjatietona käytetty nettomeno määräytyy tilinpäätöksen 2021 ja talousarvion 2022 keskiarvona.

Kokonaisuudessaan vuoden 2023 hyvinvointialueiden rahoitus muodostuu seuraavasti:

- 1) Kunnilta siirtyvät kustannukset (TP2021 ja TA2022 keskiarvo skaalattuna 2022 tasoon)
- 2) Koko maan tasolla tarkastus palveluntarpeen kasvulla, hintojen muutoksella ja mahdollisilla tehtävämuutoksilla (+määräaikainen korotus)
- 3) Rahoitus jaetaan alueille määräytymistekijöiden perusteella (1)
- 4) Lasketaan aluekohtainen muutos ja siirtymätasaus (vuoden 2022 poikkileikkaus) (2)
- 5) Lasketaan erät yhteensä (1+2)

Kaikki rahoituslaskelmat ovat alustavia ja tarkistuksia laskelmiin tehdään säännöllisesti. Vuoden 2023 rahoitustason lopulliset täsmennykset tehdään valtionvarainministeriön toimesta elokuussa 2022. Tilinpäätökseen 2022 pohjautuvat korjaukset tullaan tekemään vuoden 2024 rahoitukseen. Saman periaatteen mukaisesti jatkovuosina valtion rahoituksen tason määrittelyssä otetaan huomioon jälkikäteen hyvinvointialueiden Valtiokonttorille toimittamien tilinpäätöstietojen toteutuneet nettokustannukset varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.

Valtiovarainministeriö myöntää valtion rahoituksen hyvinvointialueelle ilman erillistä hakemusta varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Hyvinvointialueelle kohdennettavat määrärahat maksetaan rahoituslain (617/2021) mukaisesti kuukausittain, viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta, ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus tasasuuruusina erinä. Poikkeavasti vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan hyvinvointialueelle vuoden 2022 joulukuun 1. päivänä.

2.3.3 Tarveperustainen lisärahoitus

Mikäli hyvinvointialueen rahoituksen taso vaarantaisi perustuslaissa tarkoitettujen riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen tai perusoikeuksiin liittyvien pelastustoimen palvelujen järjestämisen, on hyvinvointialueella oikeus saada rahoituslain (617/2021) mukaisesti tarveperusteista lisärahoitusta edellä mainittujen palvelujen turvaamiseksi.

Lisärahoitus myönnetään valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta ja sille voidaan asettaa palvelujen vaikuttavuutta, laatua, määrää tai järjestämisen tehokkuutta koskevia ehtoja. Lisärahoitusta voidaan myöntää hyvinvointialueen hakemukseen perustuen tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta. Erikseen nimetty valmisteluryhmä arvioi lisärahoituksen edellytyksiä, tarvittavan lisärahoituksen määrää ja hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Myönnettävästä lisärahoituksesta päättää valtioneuvosto. Lisärahoitus maksetaan hyvinvointialueelle viipymättä päätöksenteon jälkeen, seuraavan kuukausittaisen maksuerän yhteydessä.

3 Hyvinvointialueen talousarvion laadinta

Valtiovarainministeriö valmistelee yhteistoiminnassa hyvinvointialueen lakisääteisistä tehtävistä vastaavien ministeriöiden kanssa hyvinvointialueen lakisääteisten tehtävien muutosten vaikutukset valtion rahoituksen perusteisiin valtion talousarvion valmistelua varten.

3.1 Talousarvion laadinnan periaatteet

Hyvinvointialuelain (611/2021) 115 § mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategiaa toteuttavat toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio valmistellaan siten, että se sisältää tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät menomäärärahat ja tuloarviot, sekä investointilaskelman. Lisäksi siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla.

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan talousarvion ja taloussuunnitelman tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalousosa (palvelutavoitteet ja järjestämisen tulot ja menot)

- Toimialuekohtaiset toimintasuunnitelmat ja tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaosa (tulorahoituksen riittävyys käyttömeneihin ja poistoihin)

- Hyvinvointialueen tuloslaskelma(t)

Investointiosa

- Investointilaskelma (sis. investointitulot ja –menot, poistot ja lainoitus)
- Investointimäärärahojen tarkemmat käyttökohteet talousarviovuonna

Rahoitusosa (yhteenvedo rahan lähteistä ja käytöstä)

- Valtion palvelutarvepohjainen tulolaskelma
- Rahoituslaskelma

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022) § 71 mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet.

3.2 Talousarvion investointisuunnitelma

Investoinnit ovat osa hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden kokonaisuutta, jota valtio ohjaa. Ohjauksen tavoitteena on varmistaa hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyys.

Talousarvion investointiosa perustuu investointisuunnitelmaan. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) § 16 mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelma käsitellään yhtenä kokonaisuutena, eli toimivaltaiset ministeriöt eivät käsittele, hyväksy tai hylkää yksittäisiä hankkeita.

Sekä sosiaali- ja terveystoimi että pelastustoimi laativat omat investointien osasuunnitelmat noudattaen valtion ohjeistusta. Osasuunnitelma voidaan jättää hyväksymättä, jos:

- 1) siinä ei ole osoitettu rahoitusta kaikille siihen sisältyville investoinneille;
- 2) se on ristiriidassa hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen kanssa (vain sote);
- 3) on ilmeistä, että vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi voitaisiin toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä; tai
- 4) on ilmeistä, että vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai tällainen luovutus ei edistäisi toiminnan kustannusvaikuttavaa järjestämistä.

Valtioneuvosto on julkaissut 1.3.2022 oppaan hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan. Oppaan mukaan investointisuunnitelman tulee sisältää seuraavat tiedot:

Pysyvät vastaavat	Investointituet
Rakennukset	
Laite- ja kalustohankinnat	Investointien rahoitus
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät
Muut investoinnit	Investointien rahavirta
Investointeja vastaavat sopimukset	Investointimenot
Rakennukset	Rahoitusosuudet investointimenoihin
Laite- ja kalustohankinnat	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	Lainakannan muutos
Muut investoinnit	Rahavarojen muutos
Omaisuuksien luovutukset	Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit
Rakennukset	
Laite- ja kalustohankinnat	
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	
Muut investoinnit	

Hyvinvointialueen ensimmäinen investointisuunnitelma vuosille 2023–2026 laaditaan alla esitetyn poikkeusaikataulun mukaisesti:

Ensimmäinen investointisuunnitelma (koskien vuosia 2023–2026)

Poikkeusaikataulu (voimaanpanolaki)

Kevät 2022	Lainanottovaltuus vuodelle 2023 vahvistetaan keväällä 2022. (Määritellään hyvinvointialueelle siirtyvien sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien vuoden 2021 tilinpäätöksen tietojen ja vuoden 2022 talousarvion tietojen perusteella, esimerkiksi vuoden 2023 alun lainamäärä on vuoden 2021 tilinpäätöksen luku korjattuna vuoden 2022 lainojen muutoksella)
1.10.2022 mennessä	Investointisuunnitelma toimitettava ministeriöille (VM, STM ja SM)
Marraskuu 2022	Ensimmäiset ohjausneuvottelut ministeriöiden ja hyvinvointialueen välillä
30.11.2022 mennessä	Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueille investointisuunnitelman hyväksymisestä
31.12.2022 mennessä	Hyvinvointialueiden on päätettävä talousarvionsa ml. Investoinnit

Seuraavina vuosina tullaan hyvinvointialueen investointisuunnittelun osalta noudattamaan alla esitettyä yleistä vuosiakataulua.

Yleinen vuosiakataulu, esimerkkinä v. 2025 - 2028 investointisuunnitelma

Kesä 2023	Hyvinvointialueen alustavan investointisuunnitelman julkaiseminen osana hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä
Marraskuu 2023	Alustavan investointisuunnitelman tarkastelu hyvinvointialueen ja ohjaavien ministeriöiden välisissä ohjausneuvotteluissa
Joulukuu 2023	Investointisuunnitelmaa koskevan esityksen toimittaminen ministeriöille
Kevät 2024	VN:n päätös lainanottovaltuudesta julkisen talouden suunnitelman yhteydessä

Valtion rahoitus ei sisällä erillistä investointirahaa. Valtion ohjaukseen kuuluu olennaisesti lainanottovaltuuden määrittely hyvinvointialueille. Lainanottovaltuus mahdollistaa pitkäaikaisen lainan ottamisen hyvinvointialueelle.

3.2.1 Lainanottovaltuus

Hyvinvointialuelain (611/2021) § 15 mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi (ns. lainanottovaltuus). Hyvinvointialue saa käyttää lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Lainanottovaltuutta koskeva päätös tehdään vuosittain. Mikäli hyvinvointialueen investointia toteutetaan usean vuoden aikana, saa päätettyä lainaa käyttää useana tilikautena.

Pitkäaikaisten lainojen lisäksi, investointeja voidaan rahoittaa tulorahoituksella, kertyneillä rahavaroilla sekä pysyvien vastaavien luovutustuloilla. Hyvinvointialueen rahoituksessa, investoinneissa ja lainanottovaltuudessa huomioidaan julkisen talouden reunaehdot. Valtioneuvoston päätös lainanottovaltuudesta perustuu julkisen talouden suunnitelmaan sekä hyvinvointialueen laskennalliseen lainanottovaltuuteen.

Lainanottovaltuuden euromäärä on riippuvainen kunkin hyvinvointialueen taloudellisesta tilanteesta, ja lainakanta sekä jo päätettyjen investointien määrä vaikuttavat lainanottovaltuuden suuruuteen. Käytännössä maksimilainamäärä saadaan kertomalla hyvinvointialueen vuosikate 10:llä. Maksimilainamäärästä vähennetään tilikauden alun ennakoitu lainamäärä, jolloin erotus on lainanottovaltuus. Lainamäärää laskettaessa myös lyhytaikaiset lainat otetaan mukaan laskentaan.

Valtioneuvosto voi muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta poikkeustilanteessa, jossa investointitarve on välttämätön laissa säädettyjen palvelujen turvaamiseksi. Tällainen poikkeus voi olla esimerkiksi palvelutarpeen äkillinen muutos tai kiinteistön odottamaton vahingoittuminen. Kyseessä on tilanne, johon hyvinvointialueella ei ole osattu varautua investointisuunnitelmassa ja kuluja ei voida kattaa olemassa olevalla lainanottovaltuudella.

Koska lisälainanottovaltuus kasvattaa valtion rahoituksen määrää ja johtaa hyvinvointialueen lainanhoitokykyä suurempaan lainamäärään, se on yksi hyvinvointialueen arviointimenettelyn käynnistämisen kriteereistä.

3.2.2 Arviointimenettely

Arviointimenettelystä on säädetty hyvinvointialuelain (611/2021) §122 ja § 123. Arviointimenettelyllä seurataan hyvinvointialueiden talouteen ja palveluiden järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvitä tehtävistään.

Valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos:

- 1) hyvinvointialue ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa, kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien;
- 2) hyvinvointialueen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia kaksi tilikautta peräkkäin;

3) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 kaksi tilikautta peräkkäin; tai

4) hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuus, tai kaksi kertaa kolmen peräkkäisen tilikauden aikana hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 11 §:ssä tarkoitettua lisärahoitusta.

Arviointimenettelyä varten asetetaan arviointiryhmä, johon nimetään jäsenet valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön ja hyvinvointialueen toimesta. Arviointiryhmä tekee ehdotuksen hyvinvointialueen talouden tervehdyttämiseksi ja palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toimista. Aluevaltuuston on käsiteltävä arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös valtiovarainministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat aluevaltuuston päätöksiä toimenpiteistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella. Hyvinvointialueen on saatettava selvitys valtiovarainministeriön tietoon tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

3.2.3 Kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytyminen

Pitkäaikaiset toimitilojen vuokrasopimukset sekä muut sopimukset, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, tulkitaan investoinneiksi ja ne esitetään investointisuunnitelmassa

Kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokra vuosina 2023–2026 määräytyy valtioneuvoston asetuksen (VM/2022/57) mukaisesti siten, että vuokrasopimuksessa kuukausittain maksettava vuokra on kokonaisvuokra, joka koostuu pääomavuokrasta ja ylläpitovuokrasta.

Pääomavuokra muodostuu vuokrattavan rakennuksen tai toimitilan teknisen arvon perusteella. Pääomavuokrassa käytetään kuuden prosentin tuottovaatimusta laskettuna rakennuksen tekniselle arvolle. Rakennuksen tekninen arvo perustuu kunnan ilmoittamiin kunnan kirjanpidon mukaisiin tietoihin rakennuksen tai toimitilan kustannuksista tarkistettuna rakennuskustannusindeksin muutoksella, sekä oletuskulumisella.

Vuokraan sisältyvät ylläpitokustannukset ovat hallinto-, käyttö-, kunnossapito-, huolto-, ulkoalueiden hoito-, lämmitys-, sähkö-, vesi- ja jätehuoltokustannukset. Ylläpitokulujen laskenta-arvo määrittelee kustannustason, mutta ylläpitokustannusten määräytymisestä voidaan poiketa, mikäli se johtaisi tosiasiallisista kustannuksista olennaisesti poikkeavaan vuokratason.

Kunta ja hyvinvointialue voivat myös sopia, että vuokrasopimuksessa vuokra määräytyy kyseisessä kunnassa käytössä olevan sisäisen vuokran järjestelmän mukaisesti. Tätä menettelyä voidaan soveltaa, jos se on kunnassa otettu käyttöön toimivaltaisen toimielimen päätöksellä viimeistään vuoden 2022 alusta ja järjestelmää käytetään yhtenäisillä periaatteilla kunnan toiminnassa muutoinkin.

3.3 Talousarvion seuranta, kirjanpito ja tilinpäätös hyvinvointialueella

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan hyvinvointialue on kirjanpitovelvollinen. Lakia täydentää valtioneuvoston asetus 729/2021, jossa annetaan tarkempia säännöksiä hyvinvointialueen tilinpäätökseen kuuluvasta taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja niiden liitteenä olevista tiedoista, sekä talousarvion toteutumisvertailusta ja toimintakertomuksesta, konsernitilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista sekä osavuosikatsauksista. Valtioneuvoston asetuksessa määritellään myös taseyksiköiden ja taloudellisen toiminnan laskelmissa käytettävät kaavat. Hyvinvointialueen kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (1336/1997).

Valtiolle raportoitava tietosisältö vuoden 2023 osalta määritellään erillisessä asetuksessa tulevan kesän 2022 aikana. Hyvinvointialueen raportointikäytännöt määritellään talousarvion laadinnan yhteydessä.

Hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

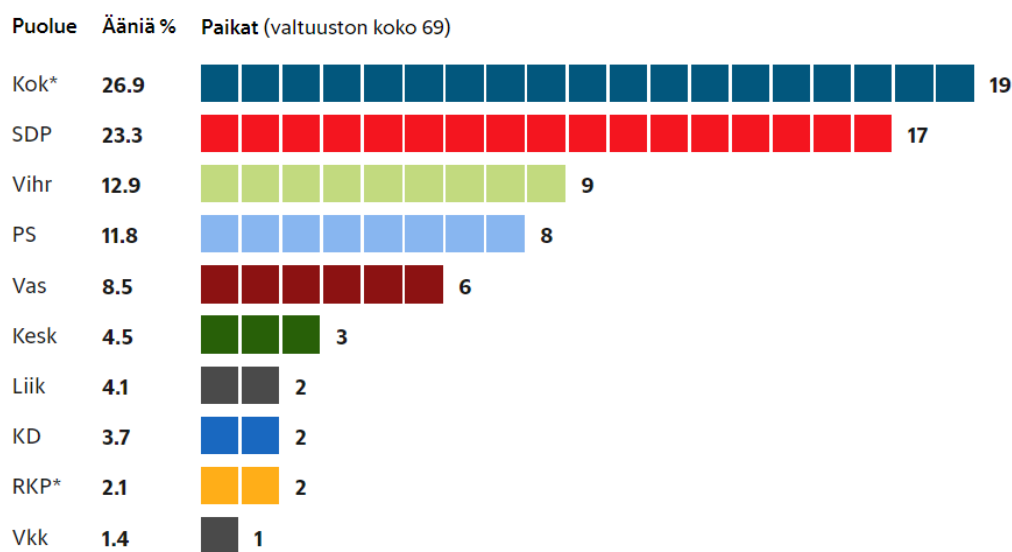
4 Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut sekä pelastustoimen palvelut siirtyvät kuntien vastuulta hyvinvointialueen järjestettäväksi vuoden 2023 alusta alkaen.

Hyvinvointialuetta johtaa aluevaaleissa 23.1.2022 demokraattisesti valittu 69 jäseninen aluevaltuusto, jonka toimikausi alkoi 1. maaliskuuta 2022. Kuvassa kaksi (2) on esitetty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen äänestystulos puolueittain.

Puolueiden tulokset – Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Äänistä laskettu 100%

* Vaaliliitot: Kok+RKP

Kuva 2. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto puolueittain

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue palvelee noin 275 000 asukasta, ja työllistää noin 4 300 työntekijää vuoden 2023 alusta alkaen. Nykyiset sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen työntekijät siirtyvät hyvinvointialueen palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

4.1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykytilan analyysi

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä pelastustoimen tehtävistä vastaa vuoden 2022 loppuun asti:

Sosiaali- ja terveydenhuolto: Vantaan kaupunki, Keravan kaupunki, HUS, Etevan kuntayhtymä ja Kärkullan kuntayhtymä.

Pelastustoimi: Keski-Uudenmaan pelastuslaitos.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on osa Vantaan kaupungin organisaatiota. Se on kahdeksan kunnan yhteinen pelastuslaitos, johon kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula ja Vantaa.

Hyvinvointialueen lainsäädännössä Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on jaettu kahtia, mutta Keski-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueet päättivät muodostaa yhteisen pelastuslaitoksen eli säilyttää nykyisen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen. Tästä on solmittu yhteistoimintasopimus hyvinvointialueiden välillä.

4.1.1 Alueen toimintaympäristön nykytila ja keskeiset muutokset

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on vuoden 2023 jälkeen vastuussa sote-palvelujen järjestämisestä alueensa 274 000 asukkaalle. Vantaan ja Keravan väestön ennustetaan kasvavan yli 48 000 asukkaalla vuoteen 2030 mennessä. Pelastustoimen osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on järjestämisvastuussa myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueesta, joten pelastuslaitos palvelee 478 000 asukasta. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väestön ennustetaan kasvavan 9000 asukkaalla vuoteen 2030 mennessä.

Alueen väestö on nuorta, mutta yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 40 % vuoteen 2030 mennessä yhteensä noin 6 300 asukkaalla. Ikääntyneiden määrän suuri kasvu vaikuttaa esim. hoivapalvelujen ja muihin ikääntyneiden palvelujen tarpeisiin tulevina vuosina.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella korostuvat erilaiset metropolialueen ilmiöt. Vieraskielisten osuus väestöstä on maan suurin, yli 20 % asukkaista. Myös väestön kasvu perustuu pääosin vieraskielisen väestön määrän kasvuun. Useampi kuin joka neljäs lapsiperhe on alueella yhden vanhemman perhe. Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeet korostuvat alueella. Myös korkeat asumiskustannukset, asunnottomuus ja päihdeongelmat ovat metropolialueen heijastumia alueelle.

Henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys on tulevinakin vuosina alueen palveluvelvoitteiden täyttämisen kannalta kriittistä. Henkilöstövaje on laajentunut lähes kaikkiin sote-ammattiryhmiin sekä palomiehiin (pelastajat); ylimääräistä henkilöstöreserviä ei alueella ole. Lain-säädännön muutokset vaikeuttavat tilannetta entisestään (mitoitus, hoitotakuun tiukennukset) samalla kuin asukkaiden palvelutarpeet kasvavat väestömuutosten myötä. Myös koronan hoito- ja palveluvelka heijastuu palvelutarpeisiin vielä pitkään.

Asukasmäärän kasvu, väestön ikääntyminen, liikennemäärien kasvu, tiivistyvä rakentaminen, sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen ovat tekijöitä, jotka asettavat kasvavia vaatimuksia alueen pelastustoimelle.

THL:n sairastavuusindeksin mukaan sairastavuus Vantaa-Keravalla on maan pienimpiä (indeksi=83 vrt maan keskiarvo=100; ikävakioidut vertailuluvut). Alueella nuorten aikuisten ikäryhmällä (17–24-vuotiaat) korostuu työttömyys, koulutuksen ulkopuolelle jääminen ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kasvanut tarve. Alueella vaikuttaa myös korona-ajan tuottama kiireettömien palveluiden hoitovaje, joka kohdistuu erityisesti suun terveydenhuoltoon, lasten, nuorten ja perheiden palveluihin sekä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kiirettämiin hoitoihin. Alueella on myös huomattavan suuri vieraskielisten asukkaiden osuus, joka on alustavien tutkimusten mukaan kärsinyt keskimuuta enemmän koronan aikana olleista suluista ja muista rajoituksista.

4.1.2 Riskien arviointi

Riskien arvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja arvioida tilanteet, tapahtumat ja tapahtumaketjut, jotka voivat estää saavuttamasta asetettuja tavoitteita, uhata toiminnan jatkuvuutta, aiheuttaa henkilövahinkoja tai omaisuuteen kohdistuvia menetyksiä tai vaikuttaa negatiivisesti organisaation julkisuuskuvaan sekä maineeseen. Merkittävimmitunnistetuille tai muutoin toiminnan kannalta keskeisille riskeille määritetään hallintatoimenpiteet ja toimenpiteiden toteutukselle vastuutahot sekä aikataulut. Toimenpiteiden toteutusta tulee seurata, ja arvioida

onko niillä saavutettu haluttu vaikutus riskin merkittävyyteen. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) § 22 mukaan aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022) § 89 mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen, että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä, niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta. Se myös hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Hyvinvointialueen riskienhallinnan kokonaissuunnitelma ja ohjeistus tuodaan päätöksentekoon myöhemmin.

4.2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatorakenne

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisoitumisen määrittävä hallintosääntö on hyväksytty aluevaltuuston kokouksessa 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022), ja hyvinvointialuejohtajaksi on aluevaltuuston päätöksellä 19.4.2022 valittu Timo Aronkytö.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue organisoituu hallintosäännön 31 §:n mukaan toimialoihin seuraavasti:

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala
- Vanhusten palvelujen toimiala
- Terveystuon palvelujen toimiala
- Pelastustoimen palvelujen toimiala
- Konsernipalvelujen toimiala

Hyvinvointialueen muutosjohtaja on päätöksellään 22.4.2022 (2 §) päättänyt, että edellä mainitut toimialat pois lukien konsernipalvelut, jakautuu edelleen yhteensä 11 palvelualueeseen:

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala
  - Perheiden ennalta ehkäisevien palvelujen palvelualue
  - Perheitä tukevien palvelujen palvelualue
  - Perheiden erityispalvelujen palvelualue
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala
  - Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualue
  - Vammaispalvelujen palvelualue
- Vanhusten palvelujen toimiala
  - Kotona asumisen palvelujen palvelualue
  - Hoiva-asumisen palvelujen palvelualue
- Terveystuon palvelujen toimiala
  - Terveystuon palvelujen palvelualue
  - Sairaalapalvelujen palvelualue
  - Suun terveystuon palvelujen palvelualue
- Pelastustoimen palvelujen toimiala
  - Pelastustoimen palvelujen palvelualue

Edellä mainittuja palvelualueita johtaa hallintosäännön 31 § mukaisesti palvelualuejohtajat.

Edelleen hyvinvointialueen muutosjohtaja on päätöksellään 22.4.2022 (2 §) päättänyt, että konsernipalvelut jakautuvat seitsemään palvelualueeseen. Konsernipalveluiden alaisista palvelualueista käytetään termiä "asiantuntijapalvelu".

- Talouspalvelut
- Hallinto- ja viestintäpalvelut
- Henkilöstöpalvelut
- Tietohallintopalvelut
- Tutkimus- ja kehittämisspalvelut
- Toimitilapalvelut
- Järjestämisen tuen ja hankintojen palvelut

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatio ei ole vielä täysin valmis, vaan sen muodostaminen etenee vaiheittain vuoden 2022 aikana.

4.2.1 Hyvinvointialueen henkilöstö

Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuslaitoksen työntekijät, opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelutehtävissä työskentelevät, joiden työtehtävistä vähintään puolet on kunnan sosiaali- tai terveydenhuollon tukitehtäviä, siirtyvät liikkeenluovutuksella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelukseen siirtyy yli 4500 sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen ammattilaista sekä avoimia, täyttämättömiä tehtäviä on 300. Siirtävästä henkilöstöstä 90 % työskentelee vakituissa palvelussuhteissa. Palvelussuhteista 88 % on kokoaikaisia. Henkilöstön keski-ikä on 44,7 vuotta. Kolme suurinta ammattiryhmää ovat lähihoitajat, sairaanhoitajat ja sosiaaliohjaajat. Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstön osuus siirtävästä henkilöstöstä on 2 %.

Vuonna 2021 lähtövaihtuvuus oli suurinta Vantaalla lääkärin ja sosiaalityöntekijöiden ammattiryhmässä – Keravalla eniten lähtijöitä oli sairaanhoitajissa ja lähihoitajissa. Vuosien 2022–2026 eläköitymisennusteen mukaan Keravan alueella eläkepoistuma on 84 (12,8 %) työntekijää ja Vantaalla vastaavasti 327 (9,4 %) työntekijää siirtävästä henkilöstöstä. Vuosittain hyvinvointialueelta eläköityy keskimäärin 80 työntekijää.

4.2.2 Vuoden 2023 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstösuunnittelulla edistetään hyvinvointialueen palvelujen järjestämistä. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön pysyvyys, uudistumista tukevan osaamisen kehittäminen ja riittävän työvoiman turvaaminen.

Henkilöstösuunnittelu on osa toiminnan ja talouden johtamista. Henkilöstöresurssien oikealla kohdentamisella ja osaamisen kehittämisellä voimme vaikuttaa tuottavuuteen, tukea strategisten tavoitteiden saavuttamista ja ennakoida henkilöstömenoja. Hyvinvointialueen

henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa määritellään talousarviovuoden sekä suunnitelmavuosien henkilöstön määrän, rakenteen ja osaamisen kehittämisen tarpeet.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on lakisääteinen suunnitelma ja perustuu hyvinvointialueella noudatettavaan lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta (13.4.2007/449). Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuoden 2023 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on esitetty liitteessä yksi (1) ja toimialakohtainen koulutussuunnitelmapohja liitteessä kaksi (2).

Hyvinvointialueen henkilöstöresurssin suunnittelu

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstö siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksella. Liikkeenluovutuksessa siirtyvät työntekijät säilyttävät siirtymähetkellä voimassa olevat palvelussuhteen ehdot (tehtävä, palkka ja työaika) sekä työ- tai virkasuhteisiinsa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Pitämättömät vuosilomat, säästövapaat siirtyvät pidettäväksi hyvinvointialueella. Siirtyvän henkilöstön palvelussuhde ei katkea, vaan jatkuu yhtäjaksoisena.

Vuoden 2023 henkilöstöresurssin suunnittelun lähtökohtana on siirtyvä henkilöstö tehtävienneen. Hyvinvointialueen henkilöstösuunnitelma valmistellaan talousarviovalmistelun yhteydessä. Henkilöstöratkaisut sovitetaan vuoden 2023 valtion rahoitukseen, kuitenkin niin, että turvallinen siirtymä varmistetaan.

Henkilöstösuunnittelun tarkennetut ohjeet annetaan toimialoille myöhemmin.

4.2.3 Henkilöstömenojen budjetointi ja palkkojen harmonisointi

Henkilöstömenojen budjetoinnin perustana on siirtyvän henkilöstön nykyiset palkkamenot. Talousarvio-ohjeen valmistelun aikana hyvinvointialueen virka- ja työehtosopimusten mukaiset valtakunnalliset palkankorotukset tulevalle sopimuskaudelle eivät ole vielä varmistuneet.

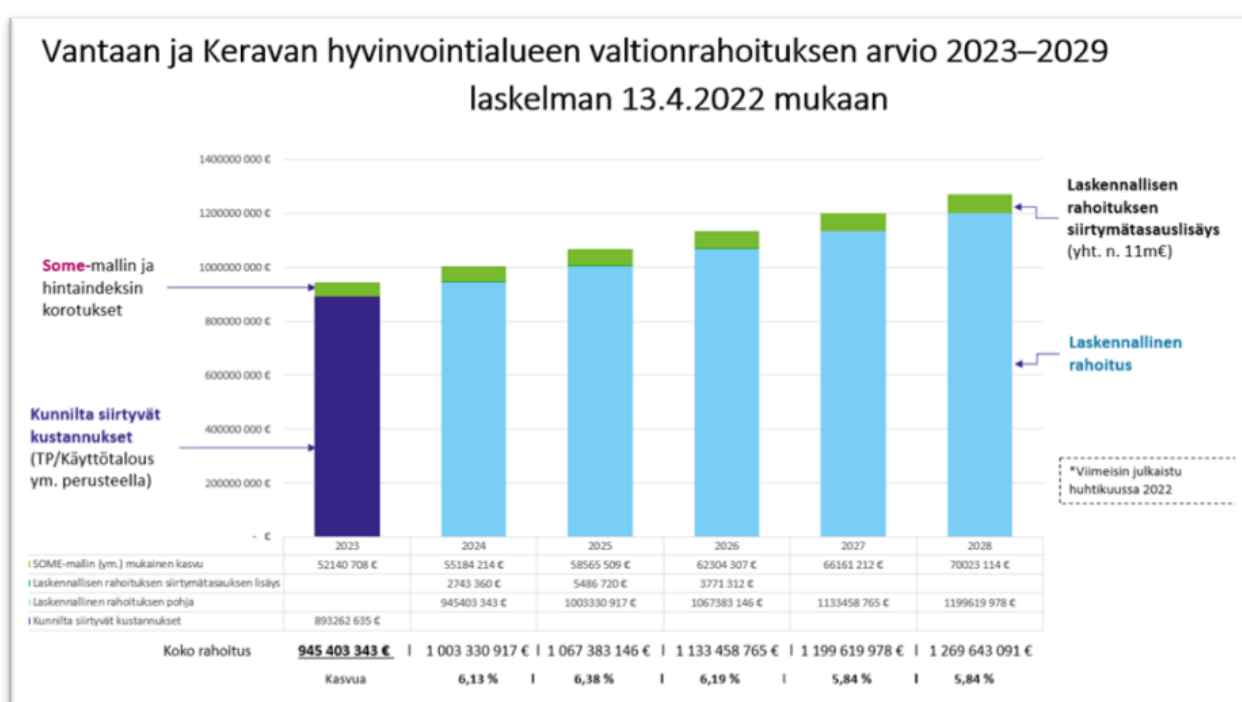
Uudelle työnantajalle, hyvinvointialueelle rakennetaan palkkausjärjestelmä ja toteutetaan palkkojen harmonisointi. Palkkausjärjestelmän valmistelusta ja palkkojen harmonisoinnista tehdään suunnitelma hyvinvointialuetta koskevien virka- ja työehtosopimusten mukaisesti vuoden 2022 aikana päätöksentekoon. Vuoden 2022 aikana kuntatyönantajat ja pääsopijajärjestöjen neuvottelevat uusista sopimuksista sisältöineen. Neuvottelujen on arvioitu jatkuvan pitkälle keväeseen ja suunnitelman valmistelu voi käynnistyä, kun neuvottelut on saatu päätökseen. Uuden palkkausjärjestelmän rakentaminen, palkkojen koordinointi ja yhteensovittaminen vaatii runsaasti työtä, huolellista valmistelua ja paikallisia neuvotteluja hyvinvointialueella. Palkkojen yhteensovittamiseen tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika.

Talousarvioon sisällytetään määrärahat virka- ja työehtosopimuksien mukaisten palkankorotusten sekä harmonisointikustannusten kattamiseen valtiolta saatavaa ohjeistusta noudattaen. Henkilöstömenojen tekninen budjetointi osana talousarviovalmistelua tehdään keskitetysti.

4.3 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kehysrahoitus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rahoitus perustuu rahoituslain (617/2021, 5§) määrittämään laskentamalliin, jonka pohjana on kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien ja pelastustoimen nettokustannukset. Kaikki rahoituslaskelmat ovat alustavia ja tarkistuksia laskelmiin tehdään säännöllisesti.

Alla olevassa kuvassa kolme (3) on esitetty valtion kehysrahoituksen arvio tuleville vuosille huomioiden siirtyvien nettokustannusten lisäksi laskennallinen rahoitus, viimeisimmän arvion mukaisen siirtymätasauksen, SOME-mallin mukaisen kustannusten kasvun ja hyvinvointialueiden hintaindeksin korotukset. SOME-malli perustuu ikäryhmittäiseen väestönkasvuun ja ikäryhmien palveluiden kustannuksiin.

Kuva 3. Arvio valtion rahoituksen määrästä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella vuosina 2023–2029

Valtiovarainministeriö on tarkistanut 6.5.2022 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kohdennettavaa valtion 2023 kehysrahoitusta. Rahoituslaskelma sisältää vuoden 2022 tasossa tehdyn poikkileikkauslaskelman ja vuoden 2023 rahoituslaskelman, joiden mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nettorahoitus valtion rahoituksen osalta vuodelle 2023 on kuvan neljä (4) mukaisesti noin 945 milj. euroa.

Hyvinvointialueen toimintamenojen kattamiseen käytetään lisäksi hyvinvointialueen perimiä maksuja, joista merkittävin erä on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät asiakasmaksut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Siirtyvät nettokustannukset yhteensä, €	Laskennallinen rahoitus yhteensä, €	Siirtymätasaus vuonna 2023, €
Poikkileikkauaslaskelma vuoden 2022 tasossa	893 262 635	897 638 653	4 376 018

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Siirtyvät nettokustannukset yhteensä, €	Soten ja Pelan laskennallinen rahoitus 2023 yhteensä, €	Siirtymätasaus vuonna 2023, €	Rahoitus yhteensä 2023, €
Vuoden 2023 rahoitus	893 262 635	949 442 873	-4 376 018	945 066 855

Kuva 4. Alustava valtion kehysrahoituksen määrä (€) Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 6.5.2022

Kunnilta siirtyvien nettokustannusten tarkistetut tiedot toimitetaan rahoittajalle toukokuun 2022 loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirtyvien erien ja vyörytysten osalta pohjatietona käytetään tilinpäätös 2021 ja talousarvio 2022 tietojen keskiarvoa. Tältä osin talousarvion laadinnassa huomioitavia eriä ovat mm. kaupunkitasoiset hallinnon vyörytykset, luottamushenkilömenot, tilavuokrat ja ICT-menot.

Päivitettyjen nettokustannusten lukujen pohjalta valtionhallinto tarkistaa vuoden 2023 rahoitustason hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 rahoitustason lopulliset täsmennykset tehdään valtionvarainministeriön toimesta elokuussa 2022. Tilinpäätökseen 2022 pohjautuvat korjaukset tullaan tekemään vuoden 2024 rahoitukseen.

Vuosien 2021 ja 2022 aikana hyvinvointialueen valmisteluun myönnettyt yleis- ja ICT-valmistelun valtion määrärahat ovat kolmivuotista siirtomäärärahaa ja täten käytettävissä myös tulevina vuosina hyvinvointialueen menoihin. Tosiasiallisesti valmisteluvaiheen rahoitus on niukkaa suhteessa ennakoituihin kustannuksiin, ja onkin epätodennäköistä, että rahoitusta siirtyisi käytettäväksi tuleville vuosille.

4.3.1 Hyvinvointialueen talousarviovalmisteluprosessi

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022) mukaisesti aluehallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet (71 §).

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (616/2021) ja laki hyvinvointialueesta (611/2021) sisältävät vaatimuksia siitä, mitä asioita on vietävä aluevaltuuston päätöksentekoon.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensi vuoden talousarvion laadintaprosessi on aloitettu keväällä 2022. Talousarvioprosessi aikatauluineen on esitetty liitteessä kolme (3). Talousarvio ja -suunnitelma 2023 perustuu edellä esitettyyn valtion 6.5.2022 antamaan rahoituskehukseen, jota tarkennetaan valtionhallinnon toimesta elokuussa 2022.

Konkreettisella tasolla talousarviovalmistelu 2023 on aloitettu kartoittamalla palvelualueiden tarpeet tulevalle vuodelle. Saatuja tarpeita peilataan valtion antamaan rahoituskehukseen 2023, jonka jälkeen määrärahojen kohdennukset tehdään lain vaatimusten ja hyvinvointialueen strategian mukaisesti erikseen tarkennettavin periaattein. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvio laaditaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää talousarviosta, ja määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet (73 §). Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosääntöön (78 §) perustuen aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Aluehallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon palvelut toteutetaan HUS-yhtymän tuottamina. Valtio ei osoita HUS-yhtymälle suoraa kehysrahoitusta, vaan HUS-yhtymän jäsenet vastaavat yhtymän tehtävien rahoituksesta HUS-yhtymän perussopimuksessa, hallintosäännössä ja talousarviossa sovitulla tavalla. HUS-yhtymän talousarvio perustuu yhdessä jäsenten kanssa valmisteltuun raamiin, josta päättää HUS-yhtymäkokous. Kunkin jäsenen maksuosuudet tasataan tilikauden lopussa toteutuneen käytön mukaisesti.

4.3.2 Talousarvion investointiosan sisältö

Hyvinvointialueet toimittavat ensimmäisen, tilikausia 2023–2026 koskevan, investointisuunnitelmaesityksensä ministeriöille (VM, STM ja SM) poikkeusaikataulussa, viimeistään 1.10.2022. Toimivaltaiset ministeriöt päättävät investointisuunnitelmaa koskevan esityksen hyväksymisestä tai hyväksymättä jättämisestä viimeistään 30.11.2022.

Investointisuunnitelma laaditaan siten, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja pelastustoimi laativat omat osasuunnitelmansa. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Myös muita kokonaisuuksia koskevista investoinneista tulee esittää tiedot (esim. laitteet, kalusto, tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja koskevat investoinnit). Investointien ja niitä vastaavien sopimusten lisäksi suunnitelmassa tulee esittää kuvaus investointien rahoittamisesta pitkäaikaisilla lainoilla, omaisuuden luovutuksilla, kertyneillä rahavaroilla ja investointeihin kohdistuneilla tuilla.

Osasuunnitelmat tehdään rahoittajan toimittamaan lomakepohjaan, jotta tiedot olisivat mahdollisimman vakiomuotoisia. Investointisuunnitelma eritellään lisäksi hankkeittain samalla tarkkuudella, kuin se esitetään aluevaltuustolle. Investointisuunnitelmasta tulee käydä ilmi hankkeen sisältö, syy hankkeen toteuttamiselle, hankkeen vaikutukset toimintaan sekä hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat menot.

Pysyvät vastaavat

Investointeja ovat taseen pysyvien vastaavien erään kuuluvat aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset, joiden taloudellinen pitoaika on useita tilikausia. Pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan jatkuvasti useana tilikautena tuloa tuottavia hyödykkeitä, koneita, kalustoa, sekä atk-ohjelmistoja.

Rakennukset

Investointi voi olla esimerkiksi maa-alueen tai rakennuksen hankinta tai niiden perusparantaminen. Investointeja ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- ja palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Tällaisia investointeja voivat olla esimerkiksi olemassa olevissa tiloissa tehtävät tilamuutos-työt, joilla mahdollistetaan lisäpalvelujen tuottaminen tai parannetaan tilatehokkuutta. Kiinteistöjen ylläpito- ja vuosikorjauksia sekä mahdollisten vahinkojen korjauksia ei katsota investoinneiksi.

Laite- ja kalustohankinnat

Koneiden ja laitteiden hankinnat ja niiden perusparantaminen voivat olla investointeja. Investointisuunnitelmassa ei tarvitse yksilöidä kaikkia irtaimen omaisuuden hankintoja, kuten koneita ja kalustoa lukuun ottamatta taloudellisesti merkittäviä irtaimen omaisuuden hankintoja.

Laite- ja kalustohankintoja ovat esimerkiksi pelastustoimen ajoneuvot, asemakalusto ja muu pelastuskalusto.

Uusien kohteiden ensikertaisen kalustamisen menoihin varaudutaan käyttötaloudessa.

Hyvinvointialueen laite- ja kalustohankinnat rahoitetaan pääosin rahoitusleasing-rahoituksella.

ICT-laite- ja kalustohankintoja ovat mm. puhelimet, tietokoneet ja niiden ohjelmistot ja lisälaitteet, konesalit, palvelimet, päätelaitteet, puhelinvaihde, kulunvalvonta, muut IoT-laitteet, (IoT=esineiden internet; internetiin yhdistetyt anturit, sensorit, laitteet, koneet ja niiden ohjelmistot), asiakas ja potilasjärjestelmien päätelaitteet.

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

Investointisuunnitelmaan on sisällytettävä tiedot sellaisia tieto- ja viestintätekniisiä (ICT) ratkaisuja koskevista investoinneista, joilla on pitkäaikaisia ja merkittäviä taloudellisia tai toiminnallisia vaikutuksia hyvinvointialueen kannalta. Pitkäaikaisia ja merkittäviä vaikutuksia sisältävät ICT-investoinnit voivat olla esimerkiksi laajat asiakas- ja potilastietojärjestelmien, ICT-infrastruktuurin tai keskeisten digitaalisten asiointikanavien uudistaminen. Aineettomia hyödykkeitä ovat tyyppillisesti esimerkiksi tietojärjestelmähankintoihin liittyvät lisenssit.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on aloitettu ICT-investointien kartoitus.

ICT-investoinnit koostuvat pääosin eri kategorioihin luokiteltavista tietojärjestelmistä, joita ovat:

Toimialariippumattomat järjestelmät (TORI):

Näitä ovat esimerkiksi talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät, asianhallintajärjestelmä, toimistovälineratkaisu (esim. tekstinkäsittely ja taulukkolaskenta), sähköpostijärjestelmä, erilaiset pikaviestintäsovellukset, sekä muut hallinnon tukijärjestelmät).

Toimialasidonnaiset järjestelmät (TOSI):

Näistä merkittävin on asiakas- ja potilastietojärjestelmä (Apotti) ja siihen suoraan integroidut järjestelmät. Lisäksi tähän kategoriaan kuuluvat esimerkiksi kliiniseen työhön ja asiakkaiden palveluiden tuottamiseen tarkoitettut ohjelmistot, kuten kuvantamisjärjestelmät, osastojärjestelmät, laboratoriojärjestelmät ja muut kliinisen työn tukipalvelujärjestelmät. TOSI-järjestelmiksi luetaan myös pelastuslaitoksen toimialaspesifit järjestelmät ja ohjelmistot.

Infra -järjestelmät:

Infra -järjestelmiksi luetaan erilaiset taustajärjestelmät, jotka yhdessä muiden järjestelmien kanssa muodostavat toimivan kokonaisuuden ammattilaisen ja asiakkaan väliseen palveluntuottamiseen ja kommunikointiin. Tällaisia järjestelmiä ovat mm. monikanavainen asiakasviestintäjärjestelmä (ml. puhelinjärjestelmä), identiteettihallinta-järjestelmä (IDM) sekä integraatioalusta.

Muita merkittäviä ICT-investointeja ovat ICT-infrastruktuuriin liittyvät hankinnat. Näitä ovat muun muassa tietoliikenneverkkojen uudistamiseen liittyvät investoinnit.

Hyvinvointialueen tietojärjestelmätarpeet tarkentuvat vuoden 2022 aikana.

Muut investoinnit

Muut investoinnit kattavat muut pysyvien vastaavien erät. Osallistuminen muiden hyvinvointialueiden sekä muiden yhteisöjen investointeihin esitetään muissa investoinneissa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee yhteistyötä HUS:n kanssa Peijas-kampus hankkeen valmistelussa.

Investointeja vastaavat sopimukset

Hyvinvointialueen tulee investointisuunnitelmassa esittää tiedot investointeja vastaavista sopimuksista seuraavien hankeryhmien osalta: rakennukset, laite- ja kalustohankinnat, ICT ja muut aineettomat hyödykkeet, muut investoinnit. Investointisuunnitelmaan sisällytetään sopimuksen arvo.

Rakennukset

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelut järjestetään pääsääntöisesti kunnilta ja muilta toimijoilta vuokratuissa toimitiloissa. Hyvinvointialueen hallintaan siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevia toimitiloja ja asuntoja Vantaan ja Keravan kaupungeilta, Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta ja Etevan ja Kärkullan kuntayhtymiltä. Vantaan ja Keravan kaupunkien järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilojen ja asuntojen siirtymistä hyvinvointialueen hallintaan on käsitelty aluevaltuustossa 29.3.2022 (§ 31, § 34).

Kuntien omistuksessa olevat toimitilat siirtyvät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen hallintaan ja niistä tehdään asetuksen mukainen vuokrasopimus. Voimaansäätölaikaa mukana hyvinvointialue ja kunta tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa ainakin 31.12.2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaika yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaolon päättymistä. Voimaansäätölaikaa mukana hyvinvointialue ja kunta voivat myös sopia toimitilojen hallinnasta sekä toimitilojen hallintaa koskevien vuokrasopimusten voimassaolosta myös toisin kuin lain 22 §:ssä säädetään.

Hyvinvointialueen ja Vantaan ja Keravan kaupunkien väliset siirtymäkauden vuokrasopimukset tullaan valmistelemaan ja allekirjoittamaan syksyn 2022 aikana. Sellaisiin toimitiloihin liittyviin menoeriin (esim. sähköt, ennakoimattomat kunnossapitotyöt), joita ei lueta investointisuunnitelmaan sisältyviksi, rahoitetaan hyvinvointialueen käyttötaloudesta.

Hyvinvointialueelle siirtyvät myös sellaiset sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimitilojen vuokrasopimukset, joissa kunta itse on ollut vuokralaisena, riippumatta siitä, mikä taho on vuokranantajana. Kunnalta hyvinvointialueelle siirtyvissä sopimuksissa sopimusehdoista on sovittu sopimusosapuolten välillä kohdekohtaisesti.

Etevan ja Kärkullan kuntayhtymillä on yksiköitä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alueella. Voimaansäätölaikaa mukana 56 §:n ja 57 §:n mukaan kiinteistöt, toimitiloja koskevat vuokrasopimukset ja toimitilojen hallintaan oikeuttava muu omaisuus siirtyvät sille hyvinvointialueelle, jonka alueella toimitilat sijaitsevat. Kuntayhtymiltä siirtyy vuokra- ja osakeomistettuja kohteita Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Eteva kuntayhtymältä siirtyy myös osakeomistettuja toimitiloja ja asuntoja hyvinvointialueelle.

Pelastustoimen palvelutason varmistamiseksi Vantaalle on suunnitteilla neljän valmiusaseman rakentaminen vuosien 2023–2026 aikana.

Vuokrahankkeiden varusteluun, kalustamiseen ja sähköjärjestelmiin liittyviin menoihin varaudutaan käyttötaloudessa.

Laite- ja kalustohankinnat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy muun muassa ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden leasing-sopimuksia. Pelastustoimen kalustohankintoihin (esim. paloautoihin) kohdennettavat vuosikustannukset kohdistuvat vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueelle.

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

Investointeja vastaavia sopimuksia ovat sellaiset pitkäaikaiset sopimukset, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on esimerkiksi tietojärjestelmähankkeita, joissa on kyse tällaisista sopimuksista.

Omaisuuksien luovutukset

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Hyvinvointialueen hallintosäännön 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022) § 75 mukaan omaisuuden luovuttamisesta päättää aluehallitus aluevaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Investointituet ja investointien rahoitus

Investointisuunnitelmassa tulee esittää kuvaus investointien rahoittamisesta pitkäaikaisilla lainoilla, omaisuuden luovutuksilla, kertyneillä rahavaroilla ja investointeihin mahdollisesti kohdistuvilla tuilla. Hyvinvointialueella kartoitetaan mahdollisuuksia investointitukien hakemiseen.

Investointisuunnitelman valmistelu toimitilojen osalta

Hyvinvointialueen tulee suunnitella investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää. Investointien valmistelussa tulee huomioida valtakunnalliset strategiset tavoitteet, muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat ja väestön palvelutarpeet.

Vuosia 2023–2026 koskevan investointisuunnitelman lähtötietona käytetään Vantaan ja Keravan kaupunkien päätöksentekoaikavälissä hyväksytyjä toimitilainvestointiesityksiä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kohteiden osalta sekä molempien kaupunkien valmis- teilla olevia pitkän aikavälin palveluverkkosuunnitelmia.

Toimitilainvestointien valmistelun apuna hyödynnetään hyvinvointialueen käyttöön tulevaa Modulo -tilatietojärjestelmää, joka sisältää jatkossa tiedot hyvinvointialueen hallintaan tulevista toimitiloista, niiden laajuudesta ja tilakustannuksista. Hyvinvointialueen tulee käyttää valtakunnallisen toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskuksen (Maakuntien tilakeskus Oy) ylläpitämää yhteistä tilatietojärjestelmää (Laki hyvinvointialueesta 21 §).

Hyvinvointialueen johdon myöhemmin määrittämä valmisteluryhmä vastaa investointisuunnitelmaehdotuksen 2023–2026 valmistelusta toimitilojen osalta, päättää hankkeiden priorisoinnista ja huolehtii siitä, että investointisuunnitelma ei ole ristiriidassa hyvinvointialueesta annettavan lain 15 §:ssä tarkoitetun lainanottovaltuuden kanssa.

Investointisuunnitelmaehdotus käsitellään aluehallituksessa 14.9.2022 ja 27.9.2022 ehdotus etenee aluevaltuuston päätöksentekoon. Ennen investointisuunnitelmaehdotuksen käsittelyä aluevaltuusto käsittelee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkon nykytilaa talous- ja strategiaseminaarissaan 8.-9.9.2022. Nykytilaa koskeva selvitys sisältää keskeisimmät valmistelussa jo olevat toimitilahankkeet.

Aluevaltuuston hyväksymä Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle 1.10.2022 mennessä. Saatuaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman, sosiaali- ja terveysministeriö ja vastaavasti sisäministeriö joko hyväksyy tai hylkää suunnitelman. Mikäli vastaava ministeriö ei hyväksy osasuunnitelmaa, on hyvinvointialueen toimitettava hyväksymättä jätetyn osasuunnitelman korvaava esitys viivytyksettä sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovainministeriölle. Hyvinvointialueen lopullinen investointisuunnitelma hyväksytään aluevaltuusto kokouksessa 20.12.2022, talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelman valmistelua koskeva, hyvinvointialueen sisäinen valmisteluprosessi tarkentuu vuoden 2022 aikana. Lähtökohtana on, että toimitilainvestointiesitykset perustuvat pitkän aikavälin palveluverkkosuunnitelmaan, jonka valmistelu käynnistyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella vuonna 2022. Palveluverkkosuunnitelmassa sovitaan yhteen toimialojen tilatarpeita ja kehitetään hyvinvointialueen palveluverkkoa vastaamaan väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen ja muihin muutostekijöihin, kuten digitalisaatioon ja teknologian ja toimintamallien kehittämiseen.

Hyväksytyjen toimitilahankkeiden valmistelu

Investointisuunnitelmaan hyväksytyjen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimitilahankkeiden valmistelu ja korjaustöiden toteutus jatkuu vuoden 2022 loppuun asti Vantaan kaupungilla voimassa olevan menettelytapaohjeen mukaisesti (Menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa 21.5.2014). Vantaan kaupungin hankejohtoryhmässä sovitaan hankkeiden toteutustavasta ja rahoituksesta ja päätetään kaupungin toimitilainvestointiesityksen sisällöstä.

Keravan kaupungilla rakentamisvaiheessa on yksi tehostetun palveluasumisen hanke, mutta ei valmisteluvaiheessa olevia sosiaali- ja terveydenhuoltoa tai pelastustoimea koskevia tarveselvityksiä tai hankesuunnitelmia.

Vuoden 2023 alusta lähtien Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vastaa toimitilahankkeiden valmisteluun tarvittavista asiakirjoista, kuten tarveselvityksistä ja hankesuunnitelmista myöhemmin valmisteltavan menettelytapaohjeen mukaisesti.

4.4 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kustannuspaikkarakenne ja tilikartta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue organisoituu hallintosäännön 8.3.2022 (päivitetty 29.3.2022) mukaisesti kuuteen toimialaan. Edellä mainitut toimialat pois lukien

konsernipalvelut, jakautuu edelleen yhteensä 11 palvelualueeseen. Hyvinvointialueen organisaatio ei ole vielä valmis, vaan se etenee vaiheittain vuoden 2022 aikana.

Kustannuspaikkarakenne on muodostettu siten, että se tukee hyvinvointialueiden palveluluokitukseen perustuvaa toiminnan ja talouden raportointia. Hyvinvointialueen tililuettelo perustuu valtakunnallisesti määritettyyn VM:n kunta- ja aluehallinto-osaston tililuetteloon, jonka tilinumerointi vastaa kuntien ja kuntayhtymien tilinumerointia soveltuvin osin. Hyvinvointialueiden tililuettelo on luonnosvaiheessa ja siihen on tulossa vielä muutoksia.

5 Hyvinvointialueen strategiakokonaisuus 2023–2025

Hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (laki hyvinvointialueesta 611/2021, 41 §). Hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävälalla, palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset, hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

5.1 Strategiatyön taustaa

Strategia perustuu alueen väestörakenteeseen ja asukkaiden palvelutarpeisiin. Strategisten tavoitteiden määrittely vaatii perustakseen tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä näkemystä siitä, miten tilanne muuttuu lähivuosina. Nykytilasta koottu tieto mahdollistaa sen, että strategiassa on konkreettisia painopistealueita ohjaamassa toimintaa.

Osana hyvinvointialuestrategiaa alueen on laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia, jonka ensisijaisena tavoitteena on määrittellä, miten palvelut toteutetaan hyvinvointialueella. Pelastustoimen osalta tätä vastaa palvelutasopäätös.

5.2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialuestrategian malli ja valmistelu

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategia laaditaan valtuustokaudelle 2023–2025, mutta yhteisen suunnan aikajänne on pidemmällä tulevaisuudessa. Strategiavalmistelun lähtökohtana on laatia yksi strategiakokonaisuus, joka sisältää elementit myös palvelustrategiasta ja palvelutasopäätöksestä, mikä tukee strategian seuranta- ja toimeenpanoa organisaation eri tasoilla.

Hyvinvointialueelle laaditaan myös muita lainsäädännön edellyttämiä ja alueen tarpeista nousevia poikkileikkaavia ohjelmia ja suunnitelmia. Näitä ovat mm. hyvinvointisuunnitelma, osallisuusohjelma ja kaksikielisyysohjelma. Ohjelmat ja suunnitelmat tuodaan myöhemmin erikseen poliittiseen päätöksentekoon.

Hyvinvointialueen strategian elementtejä ovat mm. arvot, missio ja palvelulupaus, strategiset painopisteet, tavoitteet ja niiden seurantamittarit. Strategiavalmisteluun ensivaiheessa painopisteitä on hahmoteltu huomioiden valtakunnalliselle sote-uudistukselle asetetut tavoitteet, jotka on tiivistetty ns. nelimaali-mallin mukaisiin näkökulmiin: saatavuus ja asiakaskokemus, vaikuttavuus, tuottavuus ja henkilöstökokemus. Painopisteiden alle jäsenetään valtuustokauden strategiset tavoitteet.

Strategiaa toimeenpannaan talousarvion yhteydessä hyväksyttävien vuosittaisten talouden ja toiminnan tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden kautta.

Strategiaprosessissa on panostettu eri toimijoiden mahdollisuuteen osallistua hyvinvointialueen arvojen, mission ja strategisten tavoitteiden muotoiluun. Menetelminä on hyödynnetty mm. virtuaalista yhteiskehittämistä, työpajoja, haastatteluja ja kyselyitä.

Strategian valmisteluprosessi etenee seuraavasti:

- Aluehallitus 15.3.2022: Strategiaprosessin käynnistäminen
- Aluehallitus 7.4.2022: Strategiaprosessin aikataulu
- Valtuustoryhmien edustajien haastattelut 5.-13.4.2022
- Aluevaltuusto 19.-23.4: Virtuaalinen ideariih
- Aluevaltuusto 26.4.2022: Strategiavalmisteluun työpaja
- Aluevaltuuston talous- ja strategiaseminaari (elokuun loppu/syyskuun alku)
- Aluehallitus noin vko 37: Strategialuonnoksen käsittely ja lähettäminen lausuntokierrokselle
- Jaostot ja lautakunnat noin vkot 37–41: Lausuminen aluehallitukselle strategialuonnoksesta
- Vaikuttamistoimielimet vkot 37–41: Lausuminen aluehallitukselle strategialuonnoksesta
- Aluehallitus + valtuustoryhmien puheenjohtajat noin vko 43: Strategian viimeistelyn työpaja
- Aluehallitus noin vko 45: esitys aluevaltuustolle strategian hyväksymisestä
- Aluevaltuusto noin vko 47: strategian käsittely ja hyväksyminen

Sote-toimialojen ja pelastustoimen nykytoimijat osallistuvat strategian valmisteluun prosessin aikana hyvinvointialueen valmisteluorganisaation vastatessa strategian valmistelukokonaisuuden toteutumisesta suunnitellusti. Hyvinvointialuestrategian valmisteluvaiheen linjaukset huomioidaan talousarviovalmistelussa.

5.3 Toiminnalliset tavoitteet

Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä hyvinvointialueen toiminnan ja talouden tavoitteet talousarviovuodelle. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa (§ 115). Aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätökseen kuuluvan toimintakertomuksen sekä osavuosisikatsausten yhteydessä.

Esitykset Vantaa-Keravan hyvinvointialueen toiminnallisiksi tavoitteiksi vuodelle 2023 valmistellaan hyvinvointialuestrategiatyön ja sen tavoiteluonnosten pohjalta strategian painopiste-luonnosten mukaisesti. Toiminnalliset tavoitteet muodostavat hyvinvointialueen vuoden 2023 tulokortin. Luonnokset toiminnallisiksi tavoitteiksi käsitellään syksyn talous- ja

strategiaseminaarissa. Hyvinvointialueen tarkennetut raportointikäytännöt määrittellään talousarvion laadinnan yhteydessä.

5.4 Toimialojen käyttötalousosan sisältö

Käyttötalousosan teksteissä kuvataan hyvinvointialueen ja toimialojen tehtävien perustelut sekä esitetään niitä koskevat määrärahat ja tuloarviot. Kuvauksessa huomioidaan hyvinvointialuestrategiassa ja toiminnallisissa tavoitteissa toimialan vastuulle kohdentuvat tavoitteet.

Toimialojen osalta käytetään seuraavaa otsikointia:

1. Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus
2. Toimialan keskeiset tavoitteet ts-kaudella
3. Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen v. 2023
4. Palvelutoiminnan seurantamittarit

Palvelutoiminnan seurantamittareina käytetään mahdollisuuksien mukaan kansallisella tasolla yhteisesti määriteltyjä, hyvinvointialueiden vertailussa käytettäviä ns. vähimmäistietosisältöjen mittareita.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstö - ja koulutussuunnitelma 2023

Luonnos 19.4.2022

Strategisen henkilöstösuunnittelun tavoitteena on edistää hyvinvointialueen palvelujen järjestämistä

Strategisen henkilöstösuunnittelun kolme painopistettä

- 1) Riittävän työvoiman saatavuuden turvaaminen
- 2) Uudistumista tukeva osaamisen kehittäminen
- 3) Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Riittävän työvoiman saatavuuden turvaaminen

Oma henkilöstö voimavarana

Ydinosaamisiin perustuva palvelutuotanto

Vuokra- ja ostopalvelut sekä monimuotoiset työsuhteet täydentävät palvelut (toimeksianto ja yrittäjyys)

Kumppanuuksien rakentaminen: TE-palvelut, oppilaitosyhteistyö, henkilöstön hankinta

Uudistumista tukeva osaaminen kehittäminen

Strategisten kyvykkyyksien kehittäminen ja metataidot (muutoskyvykyys, digitalisaatio, tiedolla johtaminen etc.)

Ammatillisen osaamisen kehittäminen

Yhdistävä, uudistava ja integroiva johtamisosaamisen kehittäminen

Oppiva organisaation fasiliteetit

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstön pysyvyys

Henkilöstötuottavuus (motivaatio, työkyky, osaaminen)

Työurat ja työn kiertö

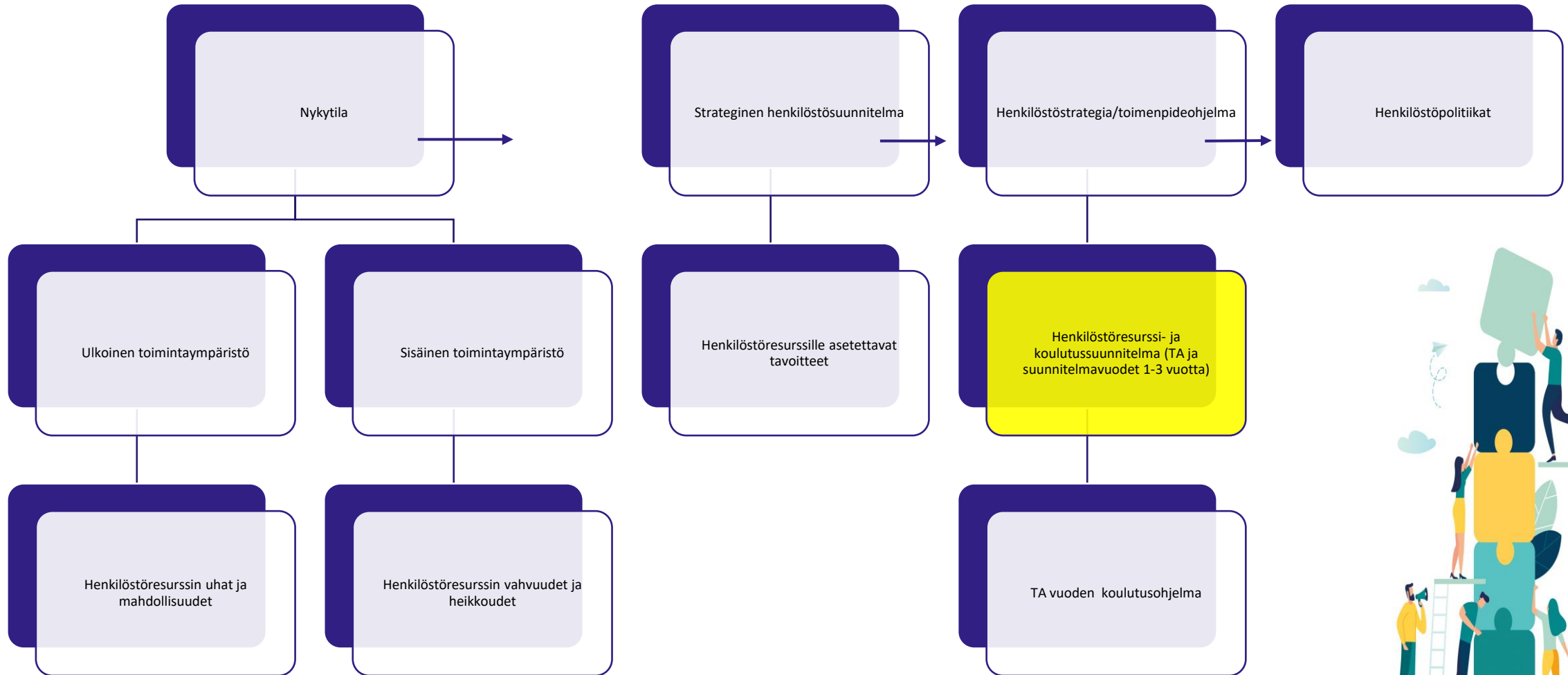
Pitovoima ja tyytyväisyys

Toimintakulttuuri

Strateginen henkilöstösuunnittelu

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategia

Henkilöstöresurssi - ja koulutussuunnitelma- roolit ja prosessi

Henkilöstöresurssi- ja koulutussuunnitelma 2023

Hyvinvointialueen henkilöstöresurssi- ja koulutussuunnitelma

- Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatiminen perustuu lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007)
- Henkilöstöresurssi- ja koulutussuunnittelu on osa toiminnan ja talouden suunnittelua sekä johtamista
- Sisältö
  - henkilöstön rakenne ja määrä mukaan lukien toteutuneiden määräaikaisten työsopimusten määrä sekä arvio niiden kehittymisestä – Henkilöstöresurssisuunnitelman tekemisestä annetaan tarkemmat ohjeet kesäkuun loppuun mennessä
  - periaatteet erilaisten työsuhdemuotojen käytöstä
  - yleiset periaatteet, joilla pyritään ylläpitämään työkyvyttömyysuhan alaisten ja ikääntyneiden työntekijöiden työkykyä sekä työttömyysuhan alaisten työntekijöiden työmarkkinakelpoisuutta
  - arvio työntekijöiden ammatillisesta osaamisesta sekä ammatillisen osaamisen vaatimuksissa tapahtuvista muutoksista ja niiden syistä sekä tähän arvioon perustuva vuosittainen koulutussuunnitelma henkilöstöryhmittäin
  - suunnitelman seurantamenettely

Koulutussuunnitelma 2023

Valmistelu elokuun loppuun mennessä

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Koulutussuunnitelmassa tunnistetaan osaamisen kehittämisen tarpeet toimialatasolla

- Henkilöstö- ja koulutussuunnittelu on osa toiminnan ja talouden suunnittelua ja johtamista
- Toimiala laatii koulutussuunnitelman kaikista toimialan henkilöstölle suunnatuista kehittämistoimista ja koulutuksista. Koulutussuunnitelma pohjautuu strategiaan, tavoitteisiin, tarpeisiin ja muutoksiin toimintaympäristössä, palvelutuotannon kannalta tärkeimpiin osaamistarpeisiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä nykyisen henkilöstön osaamiseen ja suunniteltuihin kehittämistoimiin. Nykyisen osaamisen arviointi perustuu tulos- ja kehityskeskusteluihin sekä muuhun organisaatiossa tapahtuvaan osaamisen systemaattiseen arviointiin
- Suunnitelmassa arvioidaan **koko** henkilöstön ammatillista osaamista, mutta koulutusta ja kehittämistoimia voidaan kohdentaa tarpeen ja strategian mukaisesti talouskehityksen sisällä. Nyt tehtävää koulutussuunnitelmaa ei tehdä henkilötasolla, mutta kaikki ammatti- tai henkilöstöryhmät tulee olla mainittuna, joko ammattiryhmittäin tai yksiköittäin
- Koulutussuunnitelmassa kuvataan, miten osaamistarpeet priorisoidaan, mitkä osa-alueet valitaan tärkeimmiksi osaamisiksi sekä millaisilla keinoilla puuttuva osaaminen hankitaan siihen varattujen määrärahojen puitteissa. Priorisointia voidaan tehdä myös järjestyksen avulla (tärkein ensimmäiseksi). Suunnitelman tehtävä on auttaa esihenkilöitä ja johtajia näkemään strategisesti olennaisen koulutuksen ja muun kehittämisen tarve, minkä pohjalta osaamisen kehittämisen toimenpiteitä voidaan suunnitella ja kohdentaa osuvasti
- Koulutussuunnitelmassa määritellään, millaisia työkaluja ja keinoja valitaan, kun halutaan kehittää jo olemassa olevaa osaamista. On huomattava, että kyse ei ole vain koulutuksista, vaan laajemmin kehittämisen keinoista (ml työhönohjaus, työssä oppiminen ym)
- Osaamisen kehittymisen seuranta ja raportointi osana tiedolla johtamista on myös osa suunnitelmaa
- Toimialan koulutussuunnitelma koostuu kahdesta osasta: Excel- taulukosta (ks. s 13-14) sekä tiivistelmästä, joka laaditaan Power Point- diaphojaan (pohja s. 15)
- Koulutussuunnitelmien valmistuttua syksyllä toimialoilta tullaan kutsumaan koolle osaamisen kehittämisen työryhmä, joka käynnistää hyvinvointialueen koulutussuunnitelmiin perustuvan koulutusohjelman rakentamisen vuodelle 2023
- Henkilöstökoulutuksen tuottajan/koulutusohjelman mahdollisesta kumppanuudesta tullaan neuvottelemaan Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa (Vantaan kaupungin henkilöstökoulutuksen ja osaamisen johtamisen asiantuntijapalvelujen kilpailutettu tuottaja)
- Koulutussuunnitelmat laaditaan toimialatasolla, minkä lisäksi koko hyvinvointialueelle koulutusta/kehittämistä tuottavat tahot tunnistetaan ennen koulutusohjelmatyön käynnistämistä, jotta kaikki keskeiset tahot saadaan mukaan suunnitteluun
- Toimialat voivat tarvittaessa konsultoida HR-valmistelun osaamisen kehittämisen asiakkuusvastaavaa (tuija.r.jokinen@vantaa.fi)

Koulutussuunnitelmataulukko

Teema-alueet / väliotsikot riveittäin

- Strategisista tavoitteista ja muutoksista tulevat osaamiset
- Yleisosaaminen ja työelämätaidot
- Asiakastyö, palveluprosessit, ammatillinen ja ammattialaosaaminen
- Digitaidot
- Johtaminen ja esihenkilötyö /lähijohtaminen

Sarakkeittain kunkin kehitettävän osaamisen kohdalta seuraavat:

1. **Muutos tai kehittämisen kohde tms.**, johon varaudutaan sekä siihen liittyvä vaadittava osaaminen ja/tai muutokset osaamisvaateissa. Tässä kohtaa tulee erityisesti tarkastella tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista.
2. **Arvio ammatillisen osaamisen kehittämistarpeesta:** nykyisen henkilöstön osaaminen suhteessa osaamisvaateisiin.
3. **Henkilöstö-/ammattiryhmät**, joiden osaamisen kehittamisestä on kyse.
4. **Osaamisen kehittämisen keinot:** koulutukset ja muu toteutus.
5. **Arviointi- ja seurantamenettelyt** osaamisen kehittymisestä, vuosi- ja osavuosisiraportointi.

Toimialatasoinen koulutussuunnitelma – excel-malli

HUOM! Varsinainen suunnitelma erilliseen excel- pohjaan!

Toimialakohtainen koulutussuunnitelma vuodelle 2023			Päiväys xx.xx.2022	
Toimialan nimi : xxx toimiala				
Listatkaa teema-alueiden alle tarkemmin ammatilliset osaamisalueet, voitte lisätä rivejä tarvittaessa.				
Tarkemmat ohjeet teema-alueiden ja sarakkeiden sisällöistä löytyvät otsikkoruutujen kommenttikentistä sekä ohje-välilehdeltä				
1. Muutos tai kehittämisen kohde tms. johon varaudutaan sekä siihen liittyvä vaadittava osaaminen ja/tai muutokset osaamisvaateissa.	2. Arvio ammatillisen osaamisen kehittämistarpeesta	3. Henkilöstö/ammatti ryhmä	4. Osaamisen kehittämisen keinot, koulutukset ja kehittämistoimenpiteet	5. Arviointinnettelyt osaamisen kehittymisestä sekä seurantamenettelyt: vuosi ja osavuosiraportointi
STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JA MUUTOKSISTA TULEVAT OSAAMISET				
YLEISOSAAMINEN JA TYÖELÄMÄTAIDOT				
ASIAKASTYÖ, PALVELUPROSESSIT, AMMATILLINEN JA AMMA TTIALAOSAAMINEN				
DIGITAI DOT				
JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ/LÄHIJOHTAMINEN				

Xxx (toimialan nimi) toimialan tärkeimmät kehitettävät osaamiset - tiivistelmä vuodelle 2023

STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JA MUUTOKSISTA TULEVAT OSAAMISET

- Aaa
- Bbb

YLEISOAAMINEN JA TYÖELÄMÄTAIDOT

- Aaa
- Bb

ASIAKASTYÖ, PALVELUPROSESSIT, AMMATILLINEN JA AMMATTIALAOSAAMINEN

- Aaa
- Bbb

DIGITAIKOT

- Aaa
- Bbb

JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ/ LÄHIJOHTAMINEN

- Aaa
- Bbb

Ammatillisen osaamisen kehittämisen suunnitelmat – Koulutussuunnitelma koostuu eri tasoisista suunnitelmista

Tavoitteet, palvelutuotannon kannalta tärkeimmät osaamistarpeet ja muutokset toimintaympäristössä

Koulutussuunnitelmat osana koko hyvinvointialueen henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa, laaditaan toimialoittain

Osaamisen tietoinen kehittäminen ja johtaminen

Tarkemmat suunnitelmat, jotka laaditaan tulos- ja kehityskeskusteluissa ovat pohjana toimialan henkilöstö- ja koulutussuunnitelmille

Nykyisen henkilöstön osaaminen suhteessa tarpeisiin ja tavoitteisiin

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue / Toimialakohtainen koulutussuunnitelma vuodelle 2023				Päiväys xx.xx.2022
Toimialan nimi : xxx toimiala				
Listatkaa teema-alueiden alle tarkemmin ammatilliset osaamisalueet, voitte lisätä rivejä tarvittaessa.				
Tarkemmat ohjeet teema-alueiden ja sarakkeiden sisällöistä löytyvät otsikoruutujen kommenttikentistä sekä ohje-välilehdeltä				
1. Muutos tai kehittämisen kohde tms. johon varaudutaan sekä siihen liittyvä vaadittava osaaminen ja/tai muutokset osaamisvaateissa.	2. Arvio ammatillisen osaamisen kehittämistarpeesta	3. Henkilöstö/ammattiryhmä	4. Osaamisen kehittämisen keinot, koulutukset ja kehittämistoimenpiteet	5. Arviointimenettelyt osaamisen kehittymisestä sekä seurantamenettelyt: vuosi ja osavuosisraportointi
STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JA MUUTOKSISTA TULEVAT OSAAMISET				
YLEISOSAAMINEN JA TYÖELÄMÄTAIDOT				
ASIAKASTYÖ, PALVELUPROSESSIT, AMMATILLINEN JA AMMATTIALAOSAAMINEN				
DIGITAIIDOT				
JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ/LÄHIJOHTAMINEN				

TEEMA-ALUEET_ väliotsikot

STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JA MUUTOKSISTA TULEVAT OSAAMISET: Strategisista tavoitteista, sitovista tavoitteista tai toimintaympäristön muutoksista tulevat erityisosaamisalueet. Mitä osaamista tarvitsemme strategisten tavoitteiden toteutumiseksi?

YLEISOSAAMINEN JA TYÖELÄMÄTAIDOT: Yleisosaamisilla viitataan oppimisen ja osaamisen perustana oleviin kognitiivisiin taitoihin, metataitoihin sekä ominaisuuksiin, joita työssä tarvitaan, esim tiedon hallinta- ja analysointitaidot, kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus, yhteistyötaidot, ajanhallintataidot, monikulttuurisuustaidot, joustavuus, oppimiskyky, luovuus, kokonaisuuksien hallinta, itseohjautuvuus, keskittymiskyky, esiintymistaidot, tunneälykyky, tiedon suullinen ja kirjallinen ilmaisutaito, sosiaaliset taidot, ristiriitojen ratkaisutaidot, kriittiset ajattelutaidot, organisointitaidot, päätöksentekokyky, stressinsietokyky, ryhmätyöskentelytaidot, eettisyys, monitaitoisuus, paineen sietokyky, vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot, innostamis- ja motivointikyky, analyyttiset ajattelutaidot, reagoitokyky. **Yleiset työelämäosaamiset ovat luonteeltaan toimialarajat ylittäviä ja työelämässä tarvittavia osaamisia, jotka voivat olla luonteeltaan sekä kovia että pehmeitä tietoja ja taitoja.** Esimerkkeinä asiakaspalvelutaidot, asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen, henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen, innovaatio-osaaminen, neuvonta-, opastus- ja ohjaustaidot, prosessiosaaminen, kustannushallinta, ammattieettinen osaaminen, markkinointiosaaminen, projektin johtamisosaaminen, ennakointiosaaminen, moniammatillinen osaaminen, verkosto-, kumppanuus- ja sidosryhmäosaaminen, ensiapu, kehittäminen ja muutososaaminen, kestävä kehitys, kielet, suunnittelu, organisointi ja arviointi

ASIAKASTYÖ, PALVELUPROSESSIT, AMMATILLINEN JA AMMATTIALAOSAAMINEN: Ammattialakohtaiset osaamiset ovat kooste osaamisista, jotka ovat luonteeltaan spesifejä ja kovia ammattialakohtaisia tietoja ja taitoja, mutta myös kyseisellä ammattialalla vaadittavia geneerisiä ja yleisiä työelämäosaamisia. **Ammatillinen osaaminen voi tarkoittaa työtehtävään liittyvää ammattiosaamista ns. substanssiosaaminen.**

DIGITAITOJEN: Esimerkkeinä tiedon hallintataidot, tiedon hakutaidot, henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleminen, digitaalisen sisällön kehittämiskyky, digitaalisten työkalujen soveltamiskyky, digitaaliset yhteistyötaidot, digitaalisen teknologian luova käyttötaito, tiedon digitaaliset jakamistaidot, digitaaliset kommunikointitaidot, sekä digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot, digitaalisten alustojen hyödyntämisaaminen, automaatioiden hallintaosaaminen, robotiikkateknologian käyttötaidot, etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta,

JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ/LÄHIJOHTAMINEN: Strateginen johtaminen, valmentava suorituksen ja suoriutumisen johtaminen, etätyön ja monipaikkaisen työn johtaminen, talous, henkilöstö- ja toiminnan johtaminen, johtamisjärjestelmä, esihenkilörooli, palvelusuhdeasiat, työläinsäädäntö, puheeksiottaminen, esihenkilöviestintä ja vuorovaikutus jne

SARAKKEET

1. Muutos tai kehittämisen kohde tms. johon varaudutaan sekä siihen liittyvä vaadittava osaaminen ja/tai muutokset osaamisvaateissa. Tulevaisuuden tavoitteet, suurimmat haasteet ja tai muutokset tulosalueen toiminnoissa/tehtäväkuivissa, joilla on vaikutusta osaamisen kehittämiseen tai muutokseen tarvittavassa osaamisessa. Muutokset voivat johtua mm uusien työmenetelmien, ohjelmistojen, koneiden käyttöönotosta taikka palvelutuotannon muuttumisesta. Vaadittava osaaminen, osaamisalue/teema ja osaamistarpeet ja/tai muutokset osaamisvaateissa: taustoitus/lähtökohta/mistä tarve nousee, miksi ko.osaamisvaade. Tässä kohtaa tulee erityisesti tarkastella tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista.

2. Arvio ammatillisen osaamisen kehittämistarpeesta: Nykyisen henkilöstön osaaminen suhteessa osaamisvaateisiin. Osaamistarpeen arvioinnissa lähtökohtana on henkilöstön osaamisen nykytila, jota verrataan olemassa oleviin muutoksiin. Tähän Mitä on vaadittava osaaminen? Kehittämisen tarve ja tavoite? Nykyosaamisen ja tulevan tarvittavan/kehittävän osaamisen välinen "kuilu"?

3. Henkilöstö-/ammattiryhmät: tässä luetellaan ne henkilöstö- ja ammattiryhmät, joiden osaamisen kehittämisestä on kyse. Koko henkilöstö on oltava mukana suunnitelmassa, ei kuitenkaan nimitasolla. Jaottelussa voidaan käyttää toiminnan kannalta tarkoituksen mukaista jaottelua. Henkilöstö voidaan jaotella siten kuin palvelualueen tarpeet huomioiden on perusteltua. Henkilöstö voidaan jaotella yhdellä tai useammalla perusteella esim. yksiköittäin, eri henkilöstöryhmät, eri ammattiryhmät tai eri työsuhde- ja työaika muodot.

4.Osaamisen kehittämisen keinot, koulutukset ja muu toteutus: Tarvekartoituksen pohjalta suunnitelma osaamisen kehittämisestä vuoden mittaiseksi ajanjaksoksi. Asiat voidaan ilmaista suurempina koulutuskokonaisuuksina tai tarkkoina yksittäisinä "täsmäiskuina", kuitenkin niin, että kyseessä on konkreettinen toteutustoimenpide. Huomioitava oikea menetelmä ja keino suhteessa kehitettävään osa-alueeseen, esim. työyhteisöosaamista on järkevä kehittää työyhteisön kehittämispäivän avulla koko työyhteisönä. Osaamisen kehittämisessä ei ole kyse vain koulutuksesta, vaan kehittämispäivät, coaching, mentorointi ja erilaisia työssäoppimisen menetelmiä tulee miettiä.

5.Arviointimenettelyt osaamisen kehittämisestä sekä seurantamenettelyt, vuosi ja osavuosisraportointi: Yleisinä seurantamenettelyinä ovat vuosikellon mukaiset seurannat johtamisen foorumeissa, johtoryhmissä, tulos- ja kehityskeskustelut, koulutustehallintajärjestelmään viennit ja raportit, arvioinnit osaamisen kehittämisestä työyksiköissä, palautekyselyt sekä seuraava koulutussuunnitelman laatiminen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvioprosessin aikataulu vuodelle 2022

		Pvm
Huhtikuu		
VM:n alustava määrärahakehys 2023 hyvinvointialueelle	Ke	13.4.
Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveydenhuollon, ja pelastuslaitoksen kehysvalmistelu 2023 alkaa		
Investointisuunnitelman arviointi alkaa		
Aluehallitus: Työpaja nykytilasta ja toimintaympäristöstä	Ma	25.4.
Kaupungit ja kuntayhtymät raportoivat Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen sekä Pelastuslaitoksen neljännesvuositiedot 2022	La	30.4.
HUS perustamissopimus hyväksyttynä	La	30.4.
Toukokuu		
Aluehallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet	Ke	18.5.
VM vahvistaa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden vuodelle 2023		5/2022
Kunnat ja kuntayhtymät toimittavat tilinpäätöstietojen tarkennukset vm:lle (31.5. mennessä)	Ti	31.5.
Kesäkuu		
Aluevaltuuston lähetekeskustelu valtuuston selostustilaisuuden yhteydessä	Ti	14.6.
Elokuu		
VM:n lopullinen määrärahakehys 2023(-2026) hyvinvointialueelle		8/2022
Jaostot, lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet lausuvat strategialuonnoksesta aluehallitukselle		

Syyskuu

Aluevaltuuston strategiaseminaari	To-Pe	8.–9.9
Talousarviokehys ja linjaukset		
Tavoitteiden jatkojalostus ja viimeistely; ryhmätyöt ja yhteiskeskustelu		
Aluevaltuusto: hyvinvointialueen 2023–2026 investointisuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen	Ti	27.9.

Lokakuu

Hyvinvointialueen investointisuunnitelma v. 2023–2026 palautettuna ministeriöille (STM, SM ja VM)	La	1.10.
Aluehallituksen ja valtuustoryhmien puheenjohtajien strategiatyöpaja (koko päivä)	To	27.10.

Marraskuu

Valtuustoryhmien talousarviota koskevat selvitykset ja neuvottelut		
Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen julkaiseminen (aluevaltuusto + tiedotusvälineet)	To	3.11.
Aluehallituksen käsittely: merkitään tiedoksi ja keskustellaan hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksestä	Ti	8.11.
Valtuutettujen ja valtuustoryhmien kirjallisten kysymysten ja selvityspyyntöjen viimeinen jättöaika	Ma	14.11.
Hyvinvointialueen vastaukset valtuutettujen ja valtuustoryhmien kirjallisiin kysymyksiin ja selvityspyyntöihin	Pe	18.11. klo 10
Valtuustoryhmät palauttavat hyvinvointialueen valmisteluun kootusti omat muutosesityksensä talousarvioesitykseen	To	24.11. klo 16
Hyvinvointialue tekee muutosesityksistä koosteen aluehallituksen pöytäkunnalle ja valtuustoryhmien puheenjohtajille	Ke	30.11.
Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueille investointisuunnitelman hyväksymisestä (viimeistään 30.11.)	Ke	30.11.

Joulukuu

Aluehallituksen esityslistan julkaisu (sis. hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys)	Pe	9.12.
Talousarvio- ja taloussuunnitelman neuvottelu (aluehallituksen pöytäkunta ja valtuustoryhmien puheenjohtajat)	Ti	13.12.
Aluehallituksen talousarviokokous, TS-esitys 2023–2026	Ke	14.12.
Aluevaltuuston talousarviokokous: TS 2023-2026 (ml. investoinnit) aluevaltuustossa hyväksyttynä	Ti	20.12.